

AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP

Aprob
Avocatul Poporului
Renate Weber

***Raport
privind vizita desfășurată la Centrul de Detenție Brăila - Tichilești,
județul Brăila***

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.**
- 3. Recomandări.**

Bacău – 2023

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 07.08.2023, a fost efectuată o vizită la Centrul de Detenție Brăila - Tichilești, județul Brăila, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna [redacted], doamna [redacted] și domnul [redacted], consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, doamna [redacted], psiholog, colaborator extern, precum și doamna [redacted], reprezentant al organizației neguvernamentale Fundația Familia Galați.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

La data efectuării vizitei, în Centrul de Detenție Brăila-Tichilești erau custodiate 187 de persoane private de libertate, la o capacitate de 233 de locuri, ceea ce reprezenta un procent de ocupare de aproximativ 80% din capacitatea legală. În conformitate cu Decizia A.N.P. nr. 360/2020 privind profilarea locurilor de deținere din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, Centrul de Detenție Brăila — Tichilești, care deservește organele judiciare din județele Brăila și Galați, este profilat să dețină următoarele categorii de persoane:

- până la 18 ani (minori) - arestați preventiv la dispoziția organelor judiciare din județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București; sancționați cu măsura educativă a internării în Centru de detenție cu domiciliile în județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București;

- între 18 și 21 ani (tineri): arestați preventiv în stare de minorat, care au împlinit vârsta de 18 ani în cursul judecății, citați de organele judiciare din județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București; sancționați cu măsura educativă a internării în Centru

de detenție cu domiciliile în județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București;

- peste 21 ani (majori): arestați preventiv care au comis fapta în minorat, la dispoziția organelor judiciare din județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București; sancționați cu măsura educativă a internării în Centru de detenție cu domiciliile în județele: Brăila, Galați, Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Prahova, Buzău, Vrancea, Bacău, Neamț, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Giurgiu, Teleorman, Ilfov și mun. București.

Situația persoanelor private de libertate, după vârstă și condamnare, se prezenta astfel: 93 minori (49 arestați preventiv, 9 sancționați cu o măsură educativă în primă instanță și 35 sancționați definitiv cu o măsură educativă), 72 tineri (6 arestați preventiv, 1 sancționat cu o măsură educativă în primă instanță și 64 sancționați definitiv cu o măsură educativă) și 24 de majori sancționați definitiv cu o măsură educativă.

Penitenciarul nu custodia persoane de sex feminin. Repartizarea în camere se făcea cu respectarea criteriilor de separație legale, în funcție de secții și regimul de executare. Persoanele executau pedepsele în regim închis sau deschis, precum și arest preventiv.

Conducerea penitenciarului era asigurată de către un director și trei directori adjuncți (director adjunct siguranța deținerii și regim penitenciar, director adjunct reintegrare socială și director adjunct economico-administrativ).

Statul de funcții al Centrului de Detenție Brăila-Tichilești cuprindea un număr de 278 posturi, fiind ocupate 236, iar 42 de posturi erau vacante (25 posturi vacante de ofițeri și 17 de posturi vacante de agenți). Cea mai mare lipsă de personal se înregistra la sectorul operativ, la domeniul medical, precum și la sectorul educație și asistență psihosocială. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile legale pentru scoaterea la concurs a celor 42 posturi vacante, necesare desfășurării activităților în condițiile în care doar un procent de 84,89 % din posturi erau ocupate.

Pregătirea continuă a personalului din Centrul de Detenție Brăila-Tichilești s-a desfășurat în baza O.M.J. nr. 3513/C/2020 pentru aprobarea Metodologiei de organizare și desfășurare a pregătirii profesionale a polițiștilor de penitenciare, precum și a criteriilor de evaluare a rezultatelor acestora, a Instrucțiunii directorului general al ANP nr. 1091 din 07.12.2021, a O.M.J. nr. 2657/C/2016 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și executarea ședințelor de tragere cu armamentul din dotarea personalului de penitenciare și a anexei la adresa nr. 21040/DMRU/31.03.2022 privind cursuri desfășurate pe platforma E-learning a A.N.P, pentru anul 2022 și a anexei la adresa nr 31909/DMRU/10.05.2023 privind cursuri desfășurate pe platforma E-learning a A.N.P, pentru anul 2023.

Conform informațiilor primite de la personalul Centrului de Detenție Tichilești, tot personalul planificat, existent în unitate, a urmat formele de pregătire continuă, în fiecare an în perioada 01 ianuarie -30 noiembrie.

Pregătirea de specialitate s-a realizat prin cursuri obligatorii pentru tot personalul din sistemul administrației penitenciare și cursuri opționale specifice fiecărui domeniu de activitate, desfășurate pe platforma e-learning a A.N.P.-ului, toate cadrele fiind instruite cu privire la accesarea și creditarea acestor cursuri.

Pregătirea prin cursuri obligatorii și cursuri opționale s-a realizat pe platforma e-learning a A.N.P.-ului, urmărindu-se transmiterea de cunoștințe și din alte domenii necesare îndeplinirii atribuțiilor.

În cursul anului 2022, pentru instrucția tragerii au fost planificate 4 ședințe de tragere pentru polițiștii de penitenciare care execută misiuni de pază, supraveghere și escortare, restul personalului având planificate 2 ședințe de tragere, dintre care una de verificare. Au fost efectuate toate ședințele de tragere planificate, de către tot personalul unității .

În cursul anului 2023, pentru instrucția tragerii au fost planificate 4 ședințe de tragere pentru polițiștii de penitenciare care execută misiuni de pază, supraveghere și escortare, restul personalului având planificate 1 ședință de tragere, iar etapa de verificare va fi planificată în luna octombrie.

În ceea ce privește pregătirea specifică, această activitate de pregătire s-a desfășurat la nivelul unității, cu formatori desemnați în baza adresei nr. 50737/DMRU/12.05.2021 și în baza graficelor de desfășurare și evaluare a programelor de formare profesională prevăzute în decizia Directorului Centrului de Detenție Brăila- Tichilești nr 1 din 03.01.2023:

- domeniul comunicării, psihologiei și dezvoltării profesionale pentru polițiștii de penitenciare care lucrează în contact direct cu persoanele private de libertate, organizat într-o singură sesiune.

- domeniul siguranței personale, intervenției specializate și acordării măsurilor de prim ajutor pentru polițiștii de penitenciare care lucrează în contact direct cu persoanele private de libertate, organizat în 2 sesiuni.

- domeniul siguranței personale și intervenției specializate, destinat exclusiv personalului din sectorul siguranța deținerii și regim penitenciar, organizat în sesiuni trimestriale.

- domeniul cunoașterii și protejării drepturilor deținuților cu dizabilități pentru polițiștii de penitenciare care lucrează în contact direct cu persoanele private de libertate, organizat într-o singură sesiune, în baza adresei nr. 25061/DRS/17.02.2022.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din unitate, acestea au fost apreciate de conducerea Centrului de Detenție Brăila-Tichilești ca fiind suficiente.

Pentru menținerea într-o stare corespunzătoare a spațiilor, au fost alocate anual fonduri pentru efectuarea reparațiilor curente ale clădirilor și instalațiilor aferente, pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, a condițiilor de muncă pentru personalul unității, precum și alte tipuri de reparații.

În perioada 2022-2023, până la data efectuării vizitei, au fost efectuate următoarele categorii de reparații curente pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, la un număr de 90 de camere de deținere (57 camere în anul 2022 și 32 de camere în anul 2023, până la efectuarea vizitei): igienizare camere și grup sanitar, reparații tencuieli interioare, zugrăveli, finisaje cu glet,

hidroizolații, înlocuire geamuri cu tâmplărie metalică – 14 ferestre, înlocuire obiecte și instalații sanitare, întreținere instalații electrice, reparații paturi și mobilier destinate persoanelor internate.

De asemenea, pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție au fost achiziționate bunuri materiale, după cum urmează: 92 saltele, 2600 bucăți cearșaf pat, 152 bucăți pernă ignifugă, 1496 fețe de pernă, echipamente de protecție (cizme și veste) etc. De asemenea, la data efectuării vizitei se aflau în curs de achiziție diverse obiecte de inventar, în valoare de 55.000 lei – paturi metalice, dulapuri, boiler, frigidere, televizoare, aparate aer condiționat, cuiere metalice, mese și scaune.

Secțiile de deținere erau amplasate într-o clădire cu parter și două etaje, cu o lungime de 75,93 de metri și o lățime de 13,27 metri, fiind dispuse după cum urmează:

- **Secția E1** se afla într-un proces de transformare, care consta în realizarea unui pavilion de cazare pentru persoanele custodiate clasificate în regimurile închis și arestați preventiv, care să corespundă normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, precum și în construirea unor curți de plimbare. Astfel, vor fi create 82 locuri de cazare (20 camere de cazare, cu 4 locuri și grup sanitar aferent fiecărei camere, 1 cameră de izolare cu grup sanitar și 1 cameră cu 2 locuri, destinată persoanelor cu dizabilități și grup sanitar aferent). În cadrul secției de deținere, se vor regăsi și 1 sală de mese, cu officină și spălător de veselă, 2 săli de activități pentru reintegrare socială, 1 birou de supraveghere cu grup sanitar, 1 birou pentru șeful secției de deținere cu grup sanitar aferent, 1 birou pentru S.E.A.P. și 14 spații tehnice.

- **Secția E2** era situată la parterul clădirii și era compusă din 8 camere de deținere, având un efectiv de 13 de persoane internate custodiate, după cum urmează:

- camere de deținere E2.1, E2.2 și E2.4 au destinația de saloane de infirmerie, cu o capacitate de cazare de maxim 4 persoane internate;

- camera de deținere E2.9 este destinată persoanelor internate (minori), aflate în perioada de carantină-observare, cu o capacitate de maxim 4 persoane internate;

- camera de deținere E2.11 este destinată persoanelor internate cu probleme respiratorii (izolare T.B.C., cu o capacitate de cazare de maxim 1 persoană);

- camera de deținere E2.13 este destinată persoanelor internate (minori), cu probleme psihice, având o capacitate de cazare de maxim 2 persoane;

- camerele de deținere E2.15 și E2.16 sunt, de asemenea, destinate persoanelor internate (minori), aflate în perioada de carantină -observare, cu o capacitate de cazare de maxim 4 persoane.

- **Secția E3** era situată la etajul 1 al clădirii și era compusă din 34 de camere de deținere, cu o capacitate maximă de 4 locuri pe fiecare cameră, având un efectiv de 90 de persoane internate custodiate, după cum urmează:

- în camerele de deținere cuprinse între E3.1 și E3.12 sunt custodiate persoane arestate preventiv (minori);

- în camerele de deținere cuprinse între E3.13 și E3.27 sunt custodiate persoane clasificate în regim închis (tineri);

În camerele de deținere aflate în tronsonul numărul 3 de la nivelul secției de deținere E3, sunt custodiate mai multe categorii de persoane internate, astfel:

- în camerele de deținere E3.33, E3.35 și E3.37 sunt custodiate persoane arestate preventiv (tinere);

- în camerele de deținere E3.36 și E3.38 sunt cazate persoane clasificate în regim închis (minori), iar camera E5.2 este în renovare;

- **Secția E4** era situată la etajul al doilea al clădirii, fiind compusă din 34 de camere de deținere, cu o capacitate maximă de 4 locuri/cameră, pe această secție fiind cazate 65 persoane internate, clasificate în regim deschis după cum urmează:

- în camerele de deținere cuprinse între E4.1 și E4.10, sunt custodiate persoane internate clasificate în regim deschis (majori);

- în camerele de deținere E4.11, E4.12, E4.13, E4.15, E4.16 și E4.18, sunt custodiate persoane internate clasificate în regim deschis (minori);

- în camerele de deținere cuprinse între E4.17 și E4.38, sunt custodiate persoane internate clasificate în regim deschis (tinere).

- **Secția E5** era amplasată la parterul clădirii și avea în componență 4 camere de deținere, având un efectiv control de 14 de persoane internate custodiate, după cum urmează:

- Camera de deținere E5.1, având destinația de camera de protecție;

- Camerele de deținere E5.2, E5.3 și E5.4, camere de deținere în care sunt custodiate persoane internate clasificate în regim închis (minori), având o capacitate de cazare de 8 persoane internate.

- **Secția E6** era amplasată lângă spălătoria unității, fiind compusă din 3 camere de deținere, cu o capacitate totală de cazare de 10 locuri, având un efectiv de 5 de persoane internate custodiate, după cum urmează:

- Camera de deținere E6.1, cu o capacitate maximă de cazare de 4 locuri, custodiind persoane internate, clasificate în regim deschis (tinere);

- Camerele de deținere E6.2 și E6.3, se prezintă cu o capacitate maximă de cazare de 3 locuri în fiecare cameră;

Fiecare cameră de deținere de la nivelul secției E6 era dotată cu paturi individuale din material lemnos, dulapuri pentru depozitarea hainelor, precum și cu aparat TV.

Secția de deținere mai avea în componență o baie proprie, un birou pentru agentul supraveghetor, o bucătărie pentru prepararea hranei și o cameră de recreere, care avea în dotare o masă de tenis, o canapea și un aparat TV.

Camerele de cazare aveau suprafața de 28 mp, erau dotate cu câte 4-5 paturi, din care 2 sau 4 erau ocupate. Ferestrele asigurau lumina naturală și aerisirea camerelor în condiții optime. Membrii echipei de vizitare au reținut că, **în unele camere, pe alocuri tencuiala era căzută, rafturile din lemn erau vechi și rupte, iar paturile supraetajate din fier erau deteriorate. De asemenea, în unele băi bateriile de duș și chiuvetele erau defecte sau lipseau, faianța și gresia erau sparte. În unele camere s-a semnalat de către deținuți, existența în saltele a ploșnițelor. Majoritatea persoanelor private de libertate a susținut că este nemulțumită de condițiile de cazare, de prezența ploșnițelor, precum și de calitatea și cantitatea hranei primite.**

Având în vedere cele de mai sus, **membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin dotarea tuturor camerelor cu paturi și saltele noi, cu mobilierul necesar pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, prin continuarea acțiunilor de igienizare și reparare a camerelor de deținere și băilor, precum și efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței substanțelor folosite.**

În timpul vizitei în camerele de cazare, mai multe persoane private de libertate s-au plâns de temperaturile foarte mari din camere, pe timpul verii, cu impact asupra confortului și a stării de sănătate fizică și psihică a persoanelor deținute. Potrivit declarațiilor acestora, persoanele private de libertate nu puteau dormi din cauza căldurii sufocante din camere. Acest aspect a fost confirmat și de membrii echipei de vizitare, în timpul vizitei în centru. Având în vedere că și la vizita anterioară a reprezentanților instituției Avocatul Poporului din anul 2019 s-a constatat acest aspect și a fost transmisă o recomandare conducerii centrului în sensul racordării camerelor de deținere la un sistem de aer condiționat, membrii echipei de vizitare își mențin opinia, în sensul că persoanele private de libertate trebuie să beneficieze de un set de condiții minimale de cazare, temperatura ambientală din camerele de detenție fiind un factor de primă importanță pentru menținerea unei stări de sănătate optime și a echilibrului emoțional.

De asemenea, în timpul vizitei în corpul de deținere, membrii echipei de vizitare au constatat mai multe neregularități referitoare la aspectul și funcționalitatea băilor – miros neplăcut, baterii defecte la dușuri, lipsă pară duș la mai multe băi, instalații electrice și termice deteriorate (țevi și calorifere care prezentau uzură avansată, ruginite, fire electrice neizolate, corpuri de iluminat nesecurizate, care prezentau risc de electrocutare, mai ales în mediul umed din băi). Majoritatea băilor aveau un aspect neîngrijit, insalubru și prezentau plăci de gresie și faianță deteriorate, sparte, pereții erau murdari, ușile erau murdare, deteriorate, iar unele nu erau funcționale din cauza sistemului de închidere defect.

În câteva camere vizitate au fost observate saltele de pat din burete, uzate și deteriorate, care provocau prurit persoanelor private de libertate, conform declarațiilor acestora.

Penitenciarul era racordat la sistemul centralizat de distribuție a apei și la canalizare. Apa rece era furnizată în permanență, unitatea fiind alimentată de la rețeaua publică, iar apa caldă era furnizată trei ore/zi, două zile pe săptămână, conform unui program afișat și adus la cunoștința persoanelor private de libertate. Energia electrică era distribuită din sistemul centralizat, iar noaptea funcționa doar iluminatul de veghe.

Produsele de igienă erau distribuite lunar, iar dezinsecția și deratizarea se făceau, periodic sau la cerere, de către firme cu care erau încheiate contracte de prestări servicii, sau în regim propriu. Substanțele cu care se efectuau dezinsecția și deratizarea erau autorizate de Ministerul Sănătății. Conform informațiilor furnizate de către personalul penitenciarului, s-au efectuat acțiuni de dezinsecție și deratizare, în conformitate cu prevederile O.M.S. nr. 119/2014, în toate spațiile unde deținuții au desfășurat activități (dezinsecția-trimestrial, deratizare-semestrial), prezența

insectelor în camere fiind direct legată de starea de igienă individuală și/sau colectivă pe care deținuții o păstrează în camerele de deținere. Cu toate acestea, majoritatea persoanelor private de libertate din toate secțiile de deținere s-a plâns cu privire la prezența insectelor dăunătoare. **Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se continue acțiunile de dezinfecție, dezinsecție și deratizare, ori de câte ori este nevoie, precum și activitățile de consiliere a persoanelor private de libertate cu privire la obligația conținută la art. 81, litera d) din Legea nr. 254/2013, care prevede că deținuții au obligația "să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune."** De asemenea, membrii echipei de vizitare consideră că prezența ploșnițelor necesită un răspuns rapid din partea conducerii penitenciarului, în sensul de a lua măsuri suplimentare pentru eliminarea acestora: efectuarea dezinsecției la intervale mai scurte, cu diferite substanțe autorizate, schimbarea saltelelor, înlocuirea obiectelor de mobilier infestate etc.

În ceea ce privește situația disciplinară în rândul persoanelor private de libertate, dacă în anul 2022 au fost aplicate 221 sancțiuni, în perioada ianuarie-iulie 2023 au fost aplicate 157 de sancțiuni, putându-se observa o evoluție constantă de 15-20 sancțiuni/lună.

Din verificările efectuate de echipa de vizită în Registrul de înregistrări a rapoartelor de incident, dosarele de incident și din informațiile furnizate de personalul unității, s-a constatat că era respectată procedura constatării abaterilor disciplinare. Astfel, incidentele de pe secțiile de deținere erau raportate de către personalul de pază șefilor de secție, care declanșau procedura disciplinară prin înaintarea raportului de incident comisiei de disciplină; se efectuau cercetările prealabile privind fapta, se aduceau la cunoștință motivele declanșării procedurii disciplinare persoanei condamnate. În termen de 24 de ore de la înregistrare, rapoartele de incident erau înaintate comisiei de disciplină, care stabilea un termen pentru întrunirea comisiei și efectuarea cercetării disciplinare. Comisia de disciplină informa persoana cu privire la acuzațiile care i se aduceau, analiza documentele de la dosar, audia persoana condamnată, după care se pronunța cu privire la faptă. Hotărârea comisiei de disciplină se comunica persoanei condamnate de îndată, sub semnătură, cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia. Procedura sancționării era supusă controlului instanțelor judecătorești.

Referitor la dosarele disciplinare, acestea cuprindeau: Rapoartele de incident, care includeau rubrici referitoare la descrierea faptei, aducerea la cunoștința persoanei private de libertate a raportului de incident, sub semnătură; Declarații ale martorilor; Referatele rezumative de cercetare a incidentului disciplinar; Hotărârile comisiei de disciplină cu rubrici privind: descrierea abaterii disciplinare săvârșite și informații privind luarea la cunoștință a raportului de incident, audierea în fața comisiei, încadrarea abaterii și sancțiunea disciplinară, semnătura de înmânare a exemplarului Hotărârii, rubrica de informare referitoare la posibilitatea formulării plângerii la judecătorul de supraveghere, soluția judecătorului de supraveghere, semnătura de luare la cunoștință și mențiunea sub semnătură dacă deținutul face sau nu contestație împotriva încheierii judecătorești; hotărârea judecătorești de supraveghere a privării de libertate sau hotărârea instanței de judecată cu privire la contestația depusă de deținut.

Din discuțiile purtate cu deținuții a reieșit că aceștia își exercitau dreptul de a contesta sancțiunile disciplinare primite, atât la judecătorul de supraveghere, cât și la instanța de judecată.

Referitor la asigurarea alimentației persoanelor private de libertate, Centrul de Detenție Brăila-Tichilești avea autorizație emisă de Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Brăila pentru blocul alimentar.

Blocul alimentar al unității era amplasat într-un pavilion **aflat în stare avansată de uzură (pereți crăpați, paviment învechit, miros neplăcut etc.)**, deși anual se efectuau lucrări de **reparații și igienizare**. Conform informațiilor primite de la personalul Centrului de Detenție Tichilești, blocul alimentar urma să fie demolat, fiind în derulare un obiectiv nou de investiții – ”Bloc alimentar, spălătorie”, pentru care deja fuseseră contractate serviciile de proiectare și întocmire a Proiectului tehnic și a detaliilor de execuție, inclusiv documentația necesară obținerii autorizației de demolare și verificarea proiectului tehnic. La data efectuării vizitei, după primirea avizului Consiliului Tehnico-Economic din cadrul A.N.P., proiectul era în faza de evaluare tehnică a ofertelor depuse la procedura de atribuire a contractului de lucrări de execuție la acest obiectiv de investiții. **Membrii echipei de vizitare consideră că este necesar ca pavilionul alocat bucătăriei să fie demolat și realizat obiectivul nou de investiții – ”Bloc alimentar, spălătorie”.**

Hrana zilnică era preparată de personal calificat (bucătari) și de tineri custodiați în centru, selecționați la muncă la blocul alimentar. Blocul alimentar era dotat cu mașini de gătit alimentate cu gaz, sistem de ventilație funcțional, agregate frigorifice, mobilier specific în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, veselă din inox.

Zilnic erau prelevate probe alimentare, care erau păstrate într-un frigider special destinat acestui scop, timp de 48 de ore, conform prevederilor Ordinului Ministerului Sănătății nr. 976/1998 pentru aprobarea Normelor de igienă privind producția, prelucrarea, depozitarea, păstrarea, transportul și desfacerea alimentelor.

În cazul persoanelor private de libertate diagnosticate cu diferite afecțiuni, cărora medicul le recomanda un anumit regim alimentar (diabet zaharat, afecțiuni gastrice, hepatice etc.), hrana era preparată separat, conform normelor de regim corespunzătoare.

Meniul era întocmit pe o perioadă de 10 zile, fiind asigurat un regim alimentar comun, cu diverse variante, cum ar fi: pentru persoane cu regim și pentru persoanele care efectuau diverse munci ușoare. Spre exemplu, la meniul comun din data efectuării vizitei, se serveau la micul dejun: ceai, margarină, parizer, brânză; la prânz: borș de zarzavat cu paste făinoase și tocană de cartofi cu carne de porc și jumări; la cină: pilaf cu macrou.

Echipa de vizitare a analizat hrana destinată servirii la prânz în ziua respectivă și a constatat că aceasta era corespunzătoare din punct de vedere fizic și organoleptic.

Referitor la acordarea asistenței medicale, membrii echipei de vizitare au reținut că în cadrul Centrului exista un cabinet de medicină generală și o sală de tratamente, amenajate și dotate conform prevederilor Ordinului nr. 153/2003 emis de Ministerul Sănătății și Familiei pentru aprobarea normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale – Anexa 2 (dotarea minimă obligatorie pentru cabinete medicale de specialitate).

Cabinetul medical avea Autorizație Sanitară de Funcționare nr.1/19.01.2015, eliberată de Direcția de Sănătate Publică Brăila, în baza declarației pe proprie răspundere.

Cabinetul medical era renovat, în stare foarte bună, cu mobilier nou, prevăzut cu încuietori pentru medicația psihotropă. S-a putut observa prezența următoarelor medicamente:

Hipnotice și sedative/fenobarbital, alprazolam, diazepam, zolpidem.

Antipsihotice (neuroleptice)/olanzapină, rispen, levomepromazin, tiapridal.

Antidepresive/tritico, coaxil, serlift.

Antiepileptice pentru tratarea durerii neuropate/carbamzepină, gabaran.

Antiepileptice pentru tulburări maniacale/acid valproic.

Medicație pentru demență/davia, memantină, pramistar.

Membrii echipei de vizitare au reținut că la cabinetul medical exista și un dulap cu aparat de urgență, aici regăsindu-se toate medicamentele necesare pentru a interveni în cazul unei urgențe medicale: aerius, alcool iodat și sanitar, algocalmin, antinervralgic, apă oxigenată, betadină, calciu gluconic, catopril, diazepam, hemisuccinat de hidrocortizon, mănuși, metocopramid, glucoză 5%/33%, fitomenadion, miofilin, no-spa, omez, perfuzoare, piafen, ser fiziologic, seringi, tensiometru, comprese sterile, furosemid, feșe tifon, oxacilină etc.

Cabinetul medical era dotat cu canapea de consultații, aparat de urgență, dulap pentru păstrarea medicamentelor pentru persoanele private de libertate, dulap pentru păstrarea documentelor medicale, birou, scaune, echipament informatic, frigider, etuvă pentru sterilizarea instrumentarului medical, cântar, taliometru, tensiometru, stetoscop, termometre, glucometru, teste pentru determinarea glicemiei persoanelor private de libertate etc.

Conform informațiilor furnizate de către personalul de specialitate, a reieșit că administrarea medicamentelor bolnavilor cronici se face după un orar prestabilit (08:00-09:00, 14:30-15:30, 21:00-22:00).

Cabinetul este administrat de către medicul curant și două asistente medicale. Asistentele medicale lucrează în ture de 12 ore.

În activitatea cabinetului sunt utilizate mai multe registre, în care sunt menționate toate activitățile medicale desfășurate de către personalul medical: registrul cu diagnostice de primire, registrul de consultații, registrul decese, registrul pentru tratament cronic psihotrop, registrul pentru sesizări parchet, registrul pentru leziuni traumatice pe timpul detenției, registrul administrare medicație cazuri acute și subacute.

Cabinetul medical deținea și defibrilator automat extern, foarte util pentru managementul stopului cardio-respirator.

Conform înregistrărilor, în anul 2023, la nivelul cabinetului medical au fost 5872 de prezentări medicale. Diagnosticele de prezentare mai frecvente se refereau la: otită, faringită, cefalee, dorsalgie, nevralgie, tulburări de tranzit gastro-intestinal, insomnie, greață postprandială, palpitații, vertij, dispepsie.

Urgențele majore erau asigurate prin serviciul de ambulanță 112.

Conform informațiilor primite de la personalul centrului, în îngrijirea cabinetului medical erau 54 de bolnavi cu boli psihice, având diagnostice cum ar fi: tulburări de personalitate, tulburări de adaptare, tulburări anxioase, tulburări psihotice, tulburări de somn.

Dintre afecțiunile cronice mai frecvent se întâlneau hepatitele cronice cu virus și toxice, hipertensiunea arterială, diabetul zaharat.

În ceea ce privește problemele întâmpinate în activitate, medicul penitenciarului a precizat că au existat cazuri în care efectul medicamentelor psihotrope administrate pacienților a interferat cu consumul de țigări și coca-cola, declanșând o serie de tulburări de ritm cardiac, care ar fi putut fi fatale pentru tineri. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsurile necesare pentru interzicerea consumului unor substanțe care pun în pericol sănătatea tinerilor care primesc tratament psihotrop, precum și consilierea acestora cu privire la riscurile unui astfel de consum.**

Există încheiat contract privind colectarea, transportul și eliminarea finală a deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală, precum și un contract cu o firmă specializată în întreținere și service aparatură medicală.

Personalul medical care deservea Centrul Tichilești era compus din următoarele posturi: un medic cu specializarea medicină de familie, șase asistenți de medicină generală, un asistent medical de igienă și un asistent de farmacie. Graficul de planificare a activității personalului medical prezentat echipei de vizitare a evidențiat faptul că se asigura permanența în acordarea serviciilor medicale.

Persoanele private de libertate beneficiau de medicamente compensate, în baza unei prescripții medicale eliberate de medicul penitenciarului sau de alți medici specialiști, diferența dintre prețul medicamentelor și valoarea compensată în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate fiind plătită din fondurile Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Din studiul documentelor medicale și din interviurile cu persoanele private de libertate, a reieșit că nu au fost înregistrate cazuri de tortură, abuz sau rele tratamente din partea cadrelor penitenciarului.

Activitățile psihologice în Centrul de Detenție Brăila-Tichilești împreună cu activitățile de asistență socială și cele educative, au ca scop principal reintegrarea socială a persoanelor condamnate, demers susținut de echipa multidisciplinară din cadrul sectorului de reintegrare socială din fiecare penitenciar, prevăzut în Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, în Ordinul Ministerului Justiției nr. 1322/C/2017 privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de detenție aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și în documentele internaționale și în Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților.

Activitatea psihologică se realiza cu ajutorul unui singur ofițer psiholog, fiind disponibile, dar neocupate încă 6 posturi. Specialistul din unitate avea o activitate complexă și solicitantă (1psiholog/187 persoane deținute). Din datele furnizate de personalul unității a reieșit că în anul

2023 a fost acordat un număr de 304 consilieri pe probleme sociale și 124 consilieri pe probleme psihologice.

La nivelul sectorului de reintegrare socială, în anul 2022, a fost derulat un număr total de 3153 de convorbiri individuale cu persoanele internate.

În anul 2023, a fost derulat un număr total de 227 convorbiri individuale, din care 66 psihologice și 161 sociale.

Rolul psihologului în centru este de a contribui la planificarea executării pedepselor persoanelor internate prin recomandările de specialitate formulate, inclusiv a reevaluărilor periodice, de a furniza servicii de evaluare și intervenție specializată a persoanelor custodiate, la standarde ridicate de performanță, de consultanță acordată fie personalului instituției penitenciare – din cadrul echipelor multidisciplinare/comisiilor de individualizare a regimului sau de propunere a liberării condiționate, pentru cazurile aflate în diferite perioade ale executării pedepsei.

Asistența psihologică acordată are ca scop oferirea de sprijin calificat pentru soluționarea problemelor psihologice ale persoanelor internate în vederea reintegrării sociale.

Activitățile de asistență psihologică pot fi desfășurate individual sau în grup, în cabinetul de psihologie, sau în alte spații special amenajate. În perioada de carantină și observare se studiază comportamentul și personalitatea deținuților, se desfășoară activități de evaluare a nevoilor psihologice, în scopul stabilirii ariilor de intervenție și asistență.

Demersurile de asistență psihologică se desfășoară individual sau colectiv, fiind structurate în programe și activități de tip obligatoriu, opțional sau facultativ. Conform informațiilor furnizate de către personalul de specialitate, programele psihologice la care puteau participa deținuții erau:

- Program de autocunoaștere și dezvoltare personală;
- Program destinat agresorilor sexuali;
- Program destinat persoanelor cu antecedente în toxicomanie (alcool/drog);
- Program destinat persoanelor cu conduită agresivă;
- Programe de intervenție psihologică generale.

Cu privire la aceste programe, membrii echipei de vizitare consideră oportun să se desfășoare programe și activități care să aibă la bază susținerea atitudinii asertive a deținuților, identificarea resurselor interne și externe, informarea cu privire la viața afectivă și sexuală, motivat de faptul că lacunele din acest domeniu pot crea nevoi criminogene și reiterarea unui comportament antisocial.

Prin evaluarea psihologică inițială sunt investigate, imediat după intrarea în centru persoanele custodiate. Informațiile astfel obținute ajută psihologul și pe ceilalți specialiști ai echipei multidisciplinare în elaborarea recomandărilor și a planificării traseului execuțional penal, în funcție de nevoile, riscurile, abilitățile și deprinderile identificate. În continuare, se urmărește:

- identificarea și diagnosticarea corectă a problemelor de natură psihologică;
- identificarea nevoilor de intervenție și formularea recomandărilor, cu accent pe situațiile de criză (identificarea riscului suicidar etc.);
- menținerea nivelului optim de funcționare și evitarea exacerbării problemelor de natură psihică;

- identificarea situațiilor care prezintă risc pentru siguranța locului de deținere, a personalului sau a celorlalte persoane private de libertate;
- evaluarea potențialului adaptativ al persoanei private de libertate.

Principalele intervenții care se realizează în cadrul evaluării inițiale constau în identificarea factorilor psihologici relevanți pentru funcționarea persoanei și anume: nivelul intelectual, dinamica funcționării afective, capacitatea de gestionare a conflictualității interne, capacitatea de funcționare adaptativă, resursele de dezvoltare personală, eventualele patologii psihice.

Prin evaluarea psihologică de parcurs se reinvestighează nevoile și riscurile fiecărei persoane custodiate, pe traseul măsurii educative.

Evaluarea periodică se realizează pe parcursul executării măsurii și are rolul de a evidenția progresele ori regresele înregistrate de persoanele private de libertate în plan psihocomportamental, precum și, după caz, de a identifica alte riscuri și nevoi psihologice. Evaluarea psihologică investighează caracteristicile de personalitate cu influență asupra nevoilor criminogene, a factorilor de risc personal - raportați la siguranța individului, a celorlalte persoane private de libertate, a personalului, dar și la nivel instituțional - precum și al riscului de recidivă. Poate avea ca scop individualizarea unor condiții legate de cazare, schimbarea regimului de executare, măsurarea evoluției înregistrate ca urmare a implicării în programele recomandate anterior, respectiv de stabilire și includere a persoanei private de libertate în noi demersuri recuperative planificate pentru perioada următoare.

Evaluarea finală a persoanelor internate reprezintă ultimul demers de specialitate realizat înainte ca persoana privată de libertate să fie analizată în cadrul Comisiei de propuneri pentru liberare din centru.

Persoanele deținute nu au raportat acte de violență/tortură exercitate asupra lor de către personal. Aceștia au afirmat că exista o comunicare adecvată între ei și cei care îi supraveghează, că sunt tratați corespunzător și că, pe durata șederii (până la efectuarea vizitei inclusiv), nu au fost supuși unor rele tratamente și nu s-au confruntat cu situații de violență sau abuz fizic/psihic din partea supraveghetorilor. **Cu privire la numărul mare de abateri disciplinare înregistrate în rândul deținuților (157 sancțiuni și 162 rapoarte de incident până la 31.07.2023), a reieșit că cel mai adesea aceștia se lovesc sau distrug lucruri, ceea ce relevă faptul că gradul de violență și agresivitate este ridicat.** Conform cercetătorului comportamentului uman - Leonard Berkowitz, există doi factori importanți în manifestarea comportamentului agresiv: frustrarea și condițiile de mediu adecvate pentru agresiune. Frustrarea este emoția pe care oamenii o simt atunci când apar blocaje în atingerea unui scop, în împlinirea unei dorințe sau a unei nevoi. Astfel, este de așteptat ca **în mediul penitenciar să întâlnim o rată înaltă în ceea ce privește comportamente agresive și violență, importante fiind în continuare strategiile de prevenție și diminuare a acestor fenomene. În acest sens, membrii echipei de vizitare consideră că este necesară verificarea periodică, chiar la un interval scurt, a stării psihice a persoanelor aflate în centrul de detenție, având în vedere că, uneori, persoanele deținute nu solicită asistență psihologică din diverse motive (nu sunt informate în acest sens, nu au curajul să facă astfel de demersuri, sau pur și simplu nu își conștientizează starea psihică), însă a sta într-un spațiu închis pentru**

perioade lungi, poate cauza ceea ce, în termeni de specialitate, se numește febra cabinei și/sau claustrofobie. Febra cabinei se referă la apariția unor simptome psihologice nefavorabile atunci când o persoană este obligată să stea perioade îndelungate în spații strâmte/închise și este lipsită de interacțiune socială. Ca și simptome pot apărea: neliniște, iritabilitate, anxietate, depresie, accese de furie. Asadar, vizitele periodice ale specialiștilor din domeniul sănătății mintale, în unitățile de detenție, ar fi necesare, pentru a preveni și combate degradarea psihică a deținuților.

Din informațiile primite de la personalul de specialitate a reieșit că deținuții sunt implicați în diverse munci și pot susține cursuri de formare profesională, iar 66 dintre ei lucrează în regim deschis în domenii precum: zidărie, zugrăvit, popotă, tâmplărie, curățenie, magazine ș.a. Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră oportun să se efectueze demersuri pentru **încurajarea deținuților să participe la cursurile școlare și la programele de formare profesională, să desfășoare o muncă în unitatea de detenție, pe care, eventual, să o poată practica și după eliberare.**

În ceea ce privește nevoia de informare și comunicare, aceștia pot menține legătura cu familia și cei apropiați, se pot informa (TV), pot citi (bibliotecă), scrie etc.

Referitor la activitatea de asistență socială, desfășurată în centru, s-a constatat că în organigrama centrului erau prevăzute 3 posturi de asistent social, iar la momentul vizitei toate posturile erau ocupate. Cei 3 asistenți sociali dețineau avize de exercitare a profesiei, fiind înscrși în Registrul Național al Asistenților Sociali din România și dețineau treptele de competență corespunzătoare activității pe care o desfășurau. Pregătirea și perfecționarea profesională continuă a asistenților sociali se realiza, în general, prin parcurgerea materialelor/cursurilor informative de specialitate existente pe o platformă electronică a Administrației Naționale a Penitenciarelor, destinată pregătirii și perfecționării profesionale continue a personalului A.N.P. Tematica anuală cuprindea și materiale referitoare la prevenirea torturii. Urmare a participării la cursurile obligatorii sau facultative, platforma electronică oferă credite și calificative. Asistenții sociali participau și la cursuri on-line furnizate de Colegiul Național al Asistenților Sociali din România sau parcurgeau materialele informative creditate, existente pe platforma colegiului. Asistenții sociali își desfășurau activitatea în spații dotate și mobilate corespunzător și aveau la dispoziție aparatura și facilitățile necesare derulării activității: computere, imprimantă, acces internet, consumabile etc. Potrivit informațiilor furnizate de conducerea Sectorului Reintegrare Socială, în anul 2022 s-a desfășurat un număr de 116 demersuri sociale în scris pentru 66 de persoane și 37 demersuri telefonice pentru 23 de persoane custodiate.

În anul 2023, până la momentul vizitei, a fost realizat un număr de 128 demersuri sociale, în scris, pentru 90 de persoane și 38 demersuri telefonice. Minorii și tinerii custodiați participau, în funcție de nevoile identificate, la următoarele Programe de asistență socială derulate în centru:

- Programul de educație emoțională și comportamentală pentru persoanele de etnie romă și alți minori și tineri vulnerabili;
- Program de formare a abilităților parentale;
- Program de formare/dezvoltare a abilităților sociale;
- Program de menținere/dezvoltare a relațiilor cu mediul de suport;

- Program de prevenire a recidivei (dezvoltarea abilităților decizionale în situații de risc infracțional);
- Program de pregătire pentru liberare.

În ceea ce privește activitatea Sectorului Reintegrare Socială, organigrama acestuia mai cuprindea, pe lângă cele 3 posturi de ofițer asistent social: 1 post director adjunct reintegrare socială, 1 post șef serviciu educație, 1 post șef serviciu asistență psihosocială, 6 posturi ofițer educator, 6 posturi ofițer psiholog, 4 posturi agent educator, 1 post preot, 1 monitor sportiv, 1 agent tehnic, 1 post personal contractual (referent). La momentul vizitei erau vacante 2 posturi de șef serviciu, 2 posturi ofițer educator și 5 posturi de psiholog. Potrivit Proiectului educațional al centrului, activitatea educativă de recuperare se realiza pe 5 arii de intervenție:

- a) Aria instructiv-formativă (școlarizare și calificare profesională);
- b) Aria educativă;
- c) Echilibrare și optimizare psihocomportamentală;
- d) Formarea și dezvoltarea abilităților și competențelor sociale;
- e) Activități sportiv-recreative și artistice.

Spațiile de care dispunea Sectorul Reintegrare Socială pentru realizarea activităților și programelor specifice constau în 10 săli de clasă în care se desfășurau cursurile școlare organizate de Școala Gimnazială Specială Tichilești, o sală prevăzută pentru desfășurarea Programului de adaptare la condițiile privării de libertate, șase săli pentru programe și activități educative, o sală studio TV, un cabinet IT, două cabinete de psihologie, o capelă, o bibliotecă, o sală de sport, un cabinet pentru activități și programe de asistență socială, un birou pentru personalul Biroului Asistență Psihosocială, un birou pentru personalul Serviciului Educație, un birou director adjunct Reintegrare Socială. Totodată, în conformitate cu protocolul semnat între Ministererele Educației și Justiției, Școlii Gimnaziale Speciale Tichilești i-au fost puse la dispoziție, un laborator IT și un cabinet de psihopedagogie. Unitatea dispune și de ateliere pentru calificare în meseria de frizer, tâmplar P.V.C, tâmplar lemn, brutar, morar și zidar.

În anul 2022, persoanele private de libertate au fost incluse în 16 programe de educație, în concordanță cu nevoile identificate și recomandările formulate, cu un număr total de 650 participări. Programele educative desfășurate în anul 2022 au fost:

- Adaptare pentru viața instituționalizată;
- Program „Adolescentul și anturajul său”;
- Program „Alfabetul bunului cetățean”;
- Program „Descopăr lumea citind” (minori);
- Program „Eu și familia mea”;
- Program „Stil de viață sănătos”;
- Program de alfabetizare;
- Program de consiliere pentru dobândirea autonomiei și responsabilității;
- Program de dezvoltare a abilităților de viață independentă (adulți) - Componenta educațională: independent și responsabil;
- Program de dezvoltare a abilităților de viață independentă destinat minorilor privați de libertate;

- Program de educație civică (drepturile omului, legislație, etc) ;
- Program de educație prin sport;
- Programe de informare derulate de colaboratori externi – minim 12 ședințe;
- Programul "Cuvântul care zidește" - Modulul II;
- Programul "Cuvântul care zidește"- Modul I ABC-ul credinței;
- Activități autogospodărire centru detenție.

În primul semestru din anul 2023, au fost derulate un număr de 14 programe educative, cu un număr de 348 participări.

Referitor la activitățile organizate în comunitate, potrivit informațiilor furnizate și documentelor puse la dispoziția echipei de vizitare, în anul 2022, la nivelul sectorului de reintegrare socială, au fost derulate un număr de 26 ieșiri în comunitate la care au participat 194 persoane private de libertate.

Ieșirile în comunitate au fost prilejuite de derularea unei campanii de prevenire a criminalității și de facilitare a reintegrării sociale a persoanelor custodiate, participări la competiții sportive și la bursa locurilor de muncă, precum și la activități de consiliere și mediere a muncii, pentru facilitarea reinserției profesionale etc.

În ceea ce privește desfășurarea activităților individuale, în anul 2022, consilierea educativă, socială și psihologică acordată persoanelor internate a însumat un număr de 899 de consilieri, din care 457 de consilieri pe probleme psihologice, 292 sociale și 150 educaționale. În anul 2023, până la data vizitei, a fost derulat un număr total de 227 convorbiri individuale, din care 66 psihologice și 161 sociale.

Referitor la activitatea de școlarizare desfășurată în centru, potrivit datelor puse la dispoziția echipei de vizitare de către conducerea Sectorului Reintegrare Socială, în anul școlar 2022-2023 s-au organizat cursuri de instruire școlară pentru clasele I-XIII la care au fost înscrise la începutul anului un nr. de 101 persoane custodiate, astfel: 28 învățământ primar, 39 învățământ gimnazial, 16 învățământ liceal și 18 învățământ profesional.

Învățământul primar, învățământul gimnazial și învățământul profesional s-au derulat în colaborare cu Centrul Școlar de Educație Incluzivă Brăila, forma de învățământ de zi. Pentru instruirea elevilor, au participat un număr de 14 profesori.

Învățământul liceal s-a derulat în colaborare cu Liceul Tehnologic „Panait Istrati” Brăila, forma de învățământ fiind frecvență redusă.

Având în vedere că, în decursul anului școlar, au fost înscrise toate persoanele custodiate care au făcut obiectul școlarizării, la finele anului școlar situația elevilor care au promovat anul școlar se prezenta astfel: 34 promovați învățământ primar, 37 promovați învățământ gimnazial, 12 promovați învățământ profesional și 13 promovați învățământ liceal. Persoanele private de libertate analfabete sau analfabete funcțional erau incluse în procesul de școlarizare, iar persoanele internate care nu mai puteau fi înscrise la școală, au fost incluse în programul de alfabetizare.

Astfel, în anul 2022, în cadrul programului de alfabetizare, au existat un număr de 45 de participări, iar în cadrul activităților destinate deținuților analfabeți / analfabeți funcțional, un număr de 12 participări.

În anul 2023 în cadrul programului de alfabetizare au fost înscrise 15 persoane private de libertate, iar în cadrul activităților destinate deținuților analfabeți / analfabeți funcțional, un număr de 18 persoane.

La momentul vizitei, în centru erau custodiate 42 de persoane private de libertate analfabete sau analfabete funcțional.

În ceea ce privește activitatea de bibliotecă, potrivit datelor furnizate de conducerea centrului, unitatea dispunea de o bibliotecă cu un fond de carte de 6941 volume. În anul 2022 au fost înregistrați 88 de utilizatori înscriși și care au împrumutat de la bibliotecă un număr de 350 de cărți. Programul de funcționare a bibliotecii este afișat în loc vizibil, la intrarea în bibliotecă, precum și în cadrul secțiilor de deținere. Accesul persoanelor private de libertate la fondul de carte se asigură direct, prin prezența la bibliotecă, sau indirect, la camera de deținere, prin punerea la dispoziție a titlurilor existente.

Referitor la activitățile de calificare profesională desfășurate în centru în colaborare cu alte instituții sau organizații neguvernamentale, personalul centrului a pus la dispoziția echipei de vizitare informații și documente cu privire la cursurile derulate, astfel că în anul 2022 au fost derulate 2 cursuri de calificare, și anume:

- Curs de inițiere în profesia „Competențe digitale”, derulat în colaborare cu Fundația Terres des Hommes România, în cadrul Proiectului PRECISION - „Program de sprijin pentru angajarea tinerilor din centre” la care au participat 10 persoane custodiate;

- Curs de inițiere în profesia „Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere”, derulat în colaborare cu Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Brăila și Centrul Regional de Formare Profesională a Adulților Călărași, la care au participat 12 persoane private de libertate.

De asemenea, au fost organizate 2 activități de instruire de tip atelier ocupațional (instruire într-o meserie prin activități practice), la care au participat 8 persoane custodiate, în specializările lucrări în instalații sanitare și lucrări de dulgherie.

La momentul vizitei se aflau în derulare 2 cursuri, organizate în colaborare cu AJOFM Brăila și CRFPA Călărași și anume:

- curs de calificare nivel I, în profesia „Îngrijitor spații verzi”, la care participau 14 persoane private de libertate;
- curs de inițiere, în profesia „Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere”, la care participau 12 persoane private de libertate.

În ceea ce privește menținerea legăturilor cu familia sau cu alte persoane relevante, potrivit datelor furnizate de conducerea centrului, din totalul populației carcerale, 107 persoane erau vizitate efectiv, cu și/sau fără dispozitiv, 13 persoane comunicau on-line cu membrii familiei, având în vedere dificultățile întâmpinate de mediul de suport de a se deplasa până la sediul centrului de detenție, iar restul persoanelor private de libertate nu mențineau legătura cu familia. La momentul vizitei, 10 persoane erau beneficiare ale unor măsuri de protecție specială în cadrul Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din mai multe județe.

Toate persoanele private de libertate intervievate s-au declarat mulțumite de cantitatea și calitatea activităților, a programelor educaționale, a cursurilor școlare și de alfabetizare. Unele persoane private de libertate s-au plâns de calitatea mâncării, precum și de prezența ploșnițelor în unele camere.

Cu foarte puține excepții (1-2 persoane), persoanele private de libertate intervievate nu aveau cunoștință despre instituția Avocatul Poporului sau despre Mecanismul Național de Prevenire, deși la avizierele de pe holuri erau afișate materiale informative de prezentare a atribuțiilor acestora. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare apreciază că ar fi eficientă organizarea unor sesiuni de informare, în cadrul cărora personalul să prezinte persoanelor private de libertate atribuțiile instituției Avocatul Poporului și a Mecanismului Național de Prevenire.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Ocuparea posturilor vacante de personal educativ, psihosocial și din sectorul operativ, necesar desfășurării activităților din Centrul de Detenție Brăila-Tichilești, precum și alocarea fondurilor bănești necesare, având în vedere că la data efectuării vizitei au fost identificate 42 de posturi vacante (25 posturi vacante de ofițeri și 17 de posturi vacante de agenți), rezultând un procent de ocupare de aproximativ 85%.

2. Asigurarea finanțării pentru continuarea îmbunătățirii condițiilor de cazare prin dotarea tuturor camerelor cu mobilierul necesar pentru servirea mesei și păstrarea bunurilor și obiectelor personale, prin continuarea acțiunilor de igienizare a camerelor de deținere și băilor, racordarea camerelor de detenție la un sistem de aer condiționat, precum și efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței substanțelor folosite.

3. Asigurarea finanțării necesare finalizării demersurilor pentru realizarea de intervenții la imobile de natura investițiilor.

b) Conducerii Centrului de Detenție Brăila-Tichilești să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin racordarea la un sistem de aer condiționat, prin dotarea tuturor camerelor cu paturi și saltele noi, precum și cu mobilierul necesar pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale.

2. Reabilitarea tuturor camerelor și grupurilor sanitare (repararea/înlocuirea instalațiilor sanitare și termice uzate sau nefuncționale; repararea/securizarea instalațiilor electrice - fire

electrice și corpuri de iluminat din băi, pentru prevenirea accidentelor), astfel încât acestea să asigure condițiile de cazare corespunzătoare, conform normelor legale referitoare la condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

3. Asigurarea igienei în camerele de deținere și în grupurile sanitare, prin distribuirea corespunzătoare a articolelor necesare pentru curățenie și igienă individuală și colectivă, precum și prin consilierea persoanelor private de libertate cu privire la obligația conținută la art. 81, litera d) din Legea nr. 254/2013 care prevede că deținuții au obligația "să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune."

4. Continuarea acțiunilor de dezinsecție, dezinfecție și deratizare a camerelor, periodic și ori de câte ori este nevoie, precum și luarea de măsuri suplimentare pentru eliminarea insectelor dăunătoare, cum ar fi: efectuarea dezinsecției la intervale mai scurte cu diferite substanțe autorizate, schimbarea saltelelor, înlocuirea obiectelor de mobilier infestate și verificarea eficienței substanțelor folosite.

5. Intezicerea consumului unor substanțe (coca-cola, țigări) care pun în pericol sănătatea tinerilor care primesc tratament psihotrop, precum și consilierea acestora cu privire la riscurile unui astfel de consum.

6. Verificarea periodică, chiar la un interval scurt, a stării psihice a persoanelor aflate în centrul de detenție, având în vedere că, uneori, persoanele deținute nu solicită asistență psihologică din diverse motive (nu sunt informate în acest sens, nu au curajul să facă astfel de demersuri, sau pur și simplu nu își conștientizează starea psihică), în scopul scăderii ratei înalte a comportamentelor agresive și a violenței, importante fiind în continuare strategiile de prevenție și diminuare a acestor fenomene.

7. Încurajarea deținuților să participe la cursurile școlare și la programele de formare profesională, de a desfășura o muncă în unitatea de detenție, pe care, eventual, să o poată practica și după eliberare.

8. Derularea de programe și activități care să aibă la bază susținerea atitudinii asertive a deținuților, identificarea resurselor interne și externe, informarea cu privire la viața afectivă și sexuală, motivat de faptul că lacunele din acest domeniu pot crea nevoi criminogene și reiterarea unui comportament antisocial.

9. Organizarea unor sesiuni de informare cu tema atribuțiile instituției Avocatul Poporului și Mecanismului Național de Prevenire (MNP).